

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/930

z dne 1. marca 2021

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo naravo, resnost in trajanje gospodarske recesije iz člena 181(1)(b) in člena 182(1)(b) navedene uredbe

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ⁽¹⁾ ter zlasti tretjega pododstavka člena 181(3) in tretjega pododstavka člena 182(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 181(1)(b) Uredbe (EU) št. 575/2013 od institucij zahteva, da pri količinskem opredeljevanju parametrov tveganja po bonitetnem razredu ali skupini uporabljajo lastne ocene LGD, ki so primerne za obdobje gospodarske recesije, če so bolj konservativne od dolgoročnega povprečja. Podobno člen 182(1)(b) navedene uredbe od institucij zahteva, da uporabljajo lastne ocene konverzijskih faktorjev, ki so primerne za obdobje gospodarske recesije, če so bolj konservativne od dolgoročnega povprečja.
- (2) Glede na posebnosti različnih portfeljev bi bilo treba od institucij zahtevati, da gospodarske recesije opredelijo ločeno za vsako vrsto izpostavljenosti, kot je opredeljena v členu 142(1)(2) Uredbe (EU) št. 575/2013.
- (3) Naravo gospodarske recesije za določeno vrsto izpostavljenosti bi bilo treba določiti na podlagi niza gospodarskih kazalnikov, ki se štejejo za pojasnjevalne spremenljivke za gospodarski cikel, specifičen za to vrsto izpostavljenosti, ali za kazalnike tega cikla. Niz gospodarskih kazalnikov bi moral vključevati makroekonomske kazalnike in kazalnike, povezane s kreditiranjem. S tem se zagotovi, da bodo institucije pri primerljivi vrsti izpostavljenosti na splošno opredelile enako gospodarsko recesijo.
- (4) Čeprav je raven dejanskih LGD in CF zaradi gospodarske recesije lahko precej nad dolgoročnim povprečjem, se pogoji, ki označujejo gospodarsko recesijo, ne bi smeli šteti za enakovredne pogojem, ki se uporabljajo za testiranje izjemnih situacij. Pogoji, ki se uporabljajo za testiranje izjemnih situacij, so lahko strožji in potencialno uporabljajo skrajnejše scenarije, ki ne temeljijo nujno na preteklih opazovanjih. Uredba (EU) št. 575/2013 in delegirani akti, ki jo dopolnjujejo, ustrezno določajo izvajanje testiranja izjemnih situacij v primerih, ko je to potrebno, določbe v zvezi z lastnimi ocenami LGD in CF pa ne vključujejo nobene take zahteve za testiranje izjemnih situacij. Opredelitev gospodarske recesije za namene lastnih ocen LGD in CF bi morala namesto tega temeljiti na preteklih gospodarskih pogojih.

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

- (5) Resnost gospodarske recesije bi bilo treba določiti glede na najslabše 12-mesečne vrednosti, opažene v ustreznem preteklem obdobju za niz gospodarskih kazalnikov, ki označujejo naravo recesije za določeno vrsto obravnavanih izpostavljenosti. Za vsak gospodarski kazalnik v nizu je treba uporabiti najslabšo 12-mesečno vrednost zaradi ravnovesja med stabilnostjo in opredelitvijo najtežjih pogojev v ustreznem obdobju. Ta pristop je bil izbran zaradi enostavnosti 12-mesečnega opazovanja in tudi zato, ker bi povprečje v daljšem obdobju lahko morda omililo neugodne pogoje, ki se opazujejo pri gospodarskem kazalniku. Pogostejše, na primer četrletne vrednosti, bi lahko bile podvržene sezonskim vplivom. Po drugi strani pa bi lahko manj pogoste vrednosti, na primer vrednosti, ki predstavljajo 36-mesečna povprečja, prikrile težke pogoje.
- (6) Tudi pri gospodarskih kazalnikih, ki se sporočajo letno, 12 mesecev, na katere se nanašajo kazalniki, v vseh primerih ni nujno enakih. Nekateri kazalniki se nanašajo na koledarska leta, drugi na poslovna leta, tretji na davčna leta itd. Za opredelitev gospodarske recesije bi bilo zato treba omogočiti, da se v primeru letnih gospodarskih kazalnikov in kazalnikov, ki se sporočajo pogostejše, uporabljajo 12-mesečna obdobja, ki se začnejo kadar koli med letom.
- (7) Glede na to, da lahko vrsta izpostavljenosti vključuje izpostavljenosti, povezane z različnimi podjetji, sektorji ali geografskimi območji, lahko gospodarska recesija za določeno vrsto izpostavljenosti zajema eno ali več ločenih „obdobj recesije“. Obdobje recesije je treba pripoznati kot določeno obdobje, v katerem zadevni gospodarski kazalnik kaže svojo najslabšo 12-mesečno vrednost. Če se najvišje ali najnižje vrednosti, povezane z najslabšo 12-mesečno vrednostjo, pri dveh ali več gospodarskih kazalnikih dosežejo sočasno ali kmalu ena za drugo, bi bilo treba vse te gospodarske kazalnike pripisati istemu „obdobju recesije“. Z dovolitvijo možnosti gospodarske recesije, ki zajema več kot eno ločeno obdobje recesije, se zagotovi, da se pri določitvi obdobj recesije, ki se ne prekrivajo in jih je treba analizirati v okviru ocene LGD in CF v recesiji, upošteva vsak relevanten gospodarski kazalnik.
- (8) Da bi se izognili pretirani zapletenosti, je primerno pripraviti seznam gospodarskih kazalnikov, ki jih je treba upoštevati v vseh primerih. Vendar bi morale institucije glede na posebnosti posameznih portfeljev upoštevati tudi dodatne gospodarske kazalnike, ki so pojasnjevalne spremenljivke za gospodarski cikel, specifičen za posamezno vrsto izpostavljenosti, ali kazalniki tega cikla.
- (9) Zaradi velike geografske in sektorske raznolikosti portfeljev ni mogoče predpisati natančnih virov podatkov, ki jih je treba uporabiti za vsak navedeni kazalnik v vsaki jurisdikciji sveta in v vsakem sektorju. Poleg tega morajo institucije že v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 uporabljati zanesljive podatke in imeti vzpostavljene zanesljive sisteme za potrjevanje ocene vseh parametrov tveganja. Tako bodo morale institucije v vsakem primeru dokazati točnost in zanesljivost virov podatkov, ki jih uporabljajo za pridobitev vrednosti kazalnikov. V tej uredbi zato ni treba določiti posebnih pravil o natančnih virih podatkov, ki jih je treba uporabiti.
- (10) Institucije bi morale uporabljati ustrezne zanesljive vire podatkov, vendar se od njih ne bi smelo zahtevati, da pridobijo podatke za razpoložljive gospodarske kazalnike, če so stroški za to nesorazmerni, ob upoštevanju vrste kazalnika in pomembnosti vrste obravnavanih izpostavljenosti glede na druge vrste izpostavljenosti v portfelju.
- (11) Pri gospodarskih kazalnikih je treba upoštevati ravni ali spremembe ravni, kot je ustrezno, in sicer glede na to, kako se običajno sporoča gospodarski kazalnik in v kakšnem obsegu lahko razkrije cikličnost.
- (12) Gospodarski kazalnik bi bilo treba enkrat za vsako jurisdikcijo ali po potrebi za manjše geografsko območje, ki predstavlja pomemben delež obravnavane vrste izpostavljenosti, vključiti v niz relevantnih gospodarskih kazalnikov. S tem se zagotovi, da niz kazalnikov pošteno odraža geografsko mešanico izpostavljenosti v tej vrsti izpostavljenosti. Podobno pravilo bi se moralo uporabljati za vsak industrijski sektor, ki predstavlja pomemben delež vrste izpostavljenosti. Institucijam bi moralo biti dovoljeno, da za opredelitev gospodarske recesije te jurisdikcije ali sektorje združijo v skupine samo takrat, kadar različne jurisdikcije ali različni industrijski sektorji kažejo močna sogibanja realiziranih vrednosti gospodarskih kazalnikov.
- (13) Določiti je treba preteklo obdobje, v katerem se pregledujejo vrednosti za dani gospodarski kazalnik. Za vsak gospodarski kazalnik bi bilo treba določiti privzeto obdobje 20 let. S tem se zagotovi, da preteklo obdobje opazovanja zajema vsaj dva gospodarska cikla. Če pa teh 20 let ne vsebuje dovolj slabih vrednosti, bi bilo treba od

institucij zahtevati, da pregledajo starejše podatke. Vrednosti bi se morale šteti za „ne dovolj slabe“, če variabilnost gospodarskega kazalnika v navedenem 20-letnem obdobju opazovanja ne predstavlja verjetnega razpona variabilnosti tega kazalnika v prihodnosti.

- (14) Zaradi enostavnosti in primerljivosti bi morale obdobje recesije trajati vsaj 12 mesecev. Da se zagotovi večja natančnost rezultatov, bi bilo treba to obdobje obravnavati kot najkrajše obdobje. Od institucij bi se morale zahtevati, da uporabijo daljše obdobje, kadar najslabše vrednosti za gospodarske kazalnike, povezane z obdobjem recesije, pomenijo daljšo recesijo. Trajanje obdobja recesije bi moralo odražati neugodne pogoje v cikličnem obnašanju, ki je značilno za obravnavano vrsto izpostavljenosti, in ne strukturne spremembe v gospodarstvu, ki dolgoročno vplivajo na vrednost gospodarskih kazalnikov.
- (15) V skladu z zahtevami za ocenjevanje LGD in CF iz Uredbe (EU) št. 575/2013 morajo institucije dokumentirati podrobnosti v zvezi s sestavo in delovanjem svojih bonitetnih sistemov, vključno s sestavo svojih postopkov za opredelitev gospodarskih recesij, in shraniti dokaze skladnosti z zahtevami glede ocenjevanja iz navedene uredbe. Uredba (EU) št. 575/2013 poleg tega od institucij zahteva, da pregledajo svoje ocene LGD in CF ter vse vhodne podatke, potrebne za pripravo teh ocen, ko se pojavijo nove informacije, v vsakem primeru pa vsaj enkrat letno.
- (16) Določbe v tej uredbi so tesno povezane, saj obravnavajo naravo, resnost in trajanje gospodarske recesije, ki vpliva na dva različna parametra tveganja, ki se uporabljata za namene uporabe pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen (IRB), in sicer lastne ocene LGD in lastne ocene CF. Za zagotovitev, da so določbe, potrebne za opredelitev gospodarske recesije za namene LGD, in določbe, potrebne za opredelitev gospodarske recesije za namene CF, skladne in da začnejo veljati hkrati, ter za zagotovitev enostavnega dostopa do navedenih določb, je zaželeno, da se regulativni tehnični standardi iz člena 181(3) in regulativni tehnični standardi iz člena 182(4) Uredbe (EU) št. 575/2013 vključijo v eno uredbo.
- (17) Glede na medsebojno učinkovanje z drugimi akti Unije, pomembnimi za lastne ocene LGD in lastne ocene CF, bi bilo treba datum začetka uporabe te uredbe odložiti do 1. januarja 2021. Institucije bodo morale zlasti upoštevati spremenjeni prag pomembnosti, ki ga določijo pristojni organi v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2018/171 ⁽²⁾.
- (18) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil Evropski bančni organ.
- (19) Evropski bančni organ je izvedel odprta javna posvetovanja o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerih temelji ta uredba, in analiziral morebitne povezane stroške in koristi v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter zaprosil za mnenje interesne skupine za bančništvo, ustanovljene v skladu s členom 37 navedene uredbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Določitev narave, resnosti in trajanja gospodarske recesije

1. Za namene člena 181(1)(b) ali člena 182(1)(b) Uredbe (EU) št. 575/2013 se gospodarska recesija opredeli za vsako vrsto izpostavljenosti, kot je opredeljena v členu 142(1)(2) navedene uredbe.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/171 z dne 19. oktobra 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za prag pomembnosti za kreditne obveznosti v zamudi (UL L 32, 6.2.2018, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Pri opredelitvi gospodarske recesije za določeno vrsto izpostavljenosti se uporabljajo naslednja pravila o specifikaciji:
 - (a) za naravo gospodarske recesije je značilen niz gospodarskih kazalnikov, ki so v skladu s pravili iz člena 2 razvrščeni kot relevantni za izpostavljenosti v okviru navedene vrste izpostavljenosti (v nadaljnjem besedilu: niz relevantnih kazalnikov);
 - (b) kar zadeva resnost, je gospodarska recesija določena z najslabšo vrednostjo v 12-mesečnem obdobju (v nadaljnjem besedilu: najslabša 12-mesečna vrednost), ki se za vsak gospodarski kazalnik v nizu relevantnih kazalnikov opazi v preteklem obdobju, določenem za ta gospodarski kazalnik v skladu s členom 3 (v nadaljnjem besedilu: ustrezno obdobje);
 - (c) gospodarska recesija je sestavljena iz enega ali več ločenih obdobj recesije, ki zajemajo najvišje in najnižje vrednosti, povezane z najslabšimi 12-mesečnimi vrednostmi, za gospodarske kazalnike v nizu relevantnih kazalnikov, pri čemer je trajanje vsakega takega obdobja določeno v skladu s členom 4 (v nadaljnjem besedilu: trajanje obdobja recesije).
3. Za namene odstavka 2(b) se lahko 12-mesečna obdobja, na katera se nanašajo vrednosti za gospodarski kazalnik, začnejo kadar koli v ustreznem obdobju.
4. Za namene odstavka 2(c) velja naslednje:
 - (a) obdobje recesije je obdobje, v katerem gospodarski kazalnik doseže svojo najslabšo 12-mesečno vrednost;
 - (b) kadar se za različne, močno korelirane gospodarske kazalnike najvišje ali najnižje vrednosti, povezane z najslabšimi 12-mesečnimi vrednostmi, dosežejo sočasno ali kmalu ena za drugo, je treba obdobja recesije, v katerih ti kazalniki dosežejo najslabšo 12-mesečno vrednost, obravnavati kot eno samo obdobje recesije, ki zajema najslabše 12-mesečne vrednosti za vse navedene kazalnike.

Člen 2

Niz relevantnih kazalnikov

1. Naslednji gospodarski kazalniki se razvrstijo kot relevantni za izpostavljenosti v okviru določene vrste izpostavljenosti:
 - (a) za vse vrste izpostavljenosti:
 - (i) bruto domači proizvod (BDP);
 - (ii) stopnja brezposelnosti;
 - (iii) zunanje zagotovljene skupne stopnje neplačil, če so na voljo;
 - (iv) zunanje zagotovljene skupne kreditne izgube, če so na voljo;
 - (b) poleg gospodarskih kazalnikov iz točke (a):
 - (i) za izpostavljenosti do podjetij ali do malih in srednjih podjetij (MSP): indeksi, specifični za sektor ali panogo;
 - (ii) za izpostavljenosti, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, do podjetij ali malih dolžnikov: cene stanovanjskih nepremičnin ali indeksi cen stanovanjskih nepremičnin;
 - (iii) za izpostavljenosti, zavarovane s poslovnimi nepremičninami, do podjetij ali malih dolžnikov MSP: cene poslovnih nepremičnin ali indeksi cen poslovnih nepremičnin in najemnine za poslovne nepremičnine ali indeksi najemnin za poslovne nepremičnine;
 - (iv) za izpostavljenosti na drobno, razen izpostavljenosti iz točk (i), (ii) ali (iii): skupna zadolženost gospodinjstev in razpoložljivi osebni dohodek, kadar sta na voljo;
 - (v) za izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev:
 - v primeru nepremičnin: cene nepremičnin ali indeksi cen nepremičnin in najemnine za nepremičnine ali indeksi najemnin za nepremičnine za stanovanjske, poslovne ali industrijske nepremičnine, kot je ustrezno,
 - v primeru financiranja projektov: cene dobavljenih osnovnih proizvodov,

- v primeru financiranja predmetov: indeksi za ustrezno vrsto ali vrste zavarovanja s premoženjem,
 - v primeru financiranja blaga: cene ali indeksi cen za ustrezno vrsto blaga;
 - (vi) za izpostavljenosti do institucij: indeksi za finančne kredite;
 - (c) poleg gospodarskih kazalnikov iz točk (a) in (b) vsi drugi gospodarski kazalniki, ki so pojasnjevalne spremenljivke za gospodarski cikel, specifičen za izpostavljenosti v obravnavani vrsti izpostavljenosti, ali kazalniki tega cikla.
2. Gospodarski kazalniki, opredeljeni za izpostavljenosti v okviru vrste izpostavljenosti v skladu z odstavkom 1, odražajo geografsko in po potrebi sektorsko porazdelitev izpostavljenosti v okviru te vrste izpostavljenosti.

V ta namen se gospodarski kazalnik vključi v niz relevantnih kazalnikov, kot sledi:

- (a) enkrat za vsako jurisdikcijo ali, kjer je ustrezno, vsako geografsko območje v jurisdikciji, ki predstavlja pomemben delež navedene vrste izpostavljenosti; ter
- (b) enkrat za vsak sektor, kjer je ustrezno, ki predstavlja pomemben delež navedene vrste izpostavljenosti.

Kadar pa gospodarski kazalniki, ki jih je treba vključiti v skladu z drugim pododstavkom, kažejo močno sogibanje po različnih jurisdikcijah ali, kjer je ustrezno, različnih geografskih območjih v jurisdikciji ali, kjer je ustrezno, različnih sektorjih, se namesto tega lahko izbere skupen gospodarski kazalnik, ki skupno odraža te jurisdikcije, geografska območja ali sektorje.

Člen 3

Določitev ustreznega obdobja

Za namene člena 1(2)(b) je preteklo obdobje, ki se uporablja za gospodarski kazalnik, obdobje 20 let, ki se konča, ko institucija opredeli gospodarsko recesijo v skladu s to uredbo. Kadar pa variabilnost gospodarskega kazalnika v navedenem 20-letnem obdobju ni reprezentativna za verjetni razpon variabilnosti tega kazalnika v prihodnosti, je preteklo obdobje, ki se uporablja za ta kazalnik, toliko daljše, da zagotavlja vrednosti, ki so reprezentativne za ta verjetni razpon variabilnosti.

Člen 4

Trajanje obdobja recesije

Za namene člena 1(2)(c) se trajanje obdobja recesije določi na naslednji način:

- (a) v primeru, ki spada pod člen 1(4)(b), je eno samo obdobje recesije takšno obdobje, ki je dovolj dolgo, da zajema vse najvišje ali najnižje vrednosti, povezane z najslabšimi 12-mesečnimi vrednostmi, opaženimi za različne gospodarske kazalnike, ki so povezani z navedenim enim obdobjem recesije;
- (b) v vseh primerih, ne glede na to, ali spadajo pod člen 1(4)(b), kadar različne 12-mesečne vrednosti, opažene za zadevni gospodarski kazalnik ali kazalnike v ustreznem obdobju, v določenem neprekinjenem obdobju v okviru ustreznega obdobja ne odstopajo bistveno od najslabše 12-mesečne vrednosti, je obdobje recesije dovolj dolgo, da odraža resnost, ki se za zadevni gospodarski kazalnik ali kazalnike opazuje daljši čas;
- (c) v vseh primerih, ne glede na to, ali spadajo pod člen 1(4)(b), kadar gospodarski kazalnik ali kazalniki kažejo najvišje ali najnižje vrednosti, ki so blizu tistim najvišjim ali najnižjim vrednostim, povezanim z najslabšimi 12-mesečnimi vrednostmi, opaženimi za zadevni gospodarski kazalnik ali kazalnike v ustreznem obdobju, ter kadar te bližnje najvišje ali najnižje vrednosti ne odstopajo bistveno od najslabše 12-mesečne vrednosti, opažene za navedeni kazalnik ali kazalnike v navedenem obdobju, in se navedene bližnje najvišje ali najnižje vrednosti nanašajo na iste splošne gospodarske pogoje, je obdobje recesije dovolj dolgo, da odraža celotno podaljšano obdobje, v katerem se opazijo navedene bližnje najvišje ali najnižje vrednosti;
- (d) v primeru iz člena 1(4)(a), v katerem se ne uporabljata niti točka (b) niti točka (c) tega člena, je obdobje recesije 12-mesečno obdobje, na katero se nanaša najslabša 12-mesečna vrednost.

Člen 5

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 1. marca 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
